

Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den - Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Ondernemen en Innovatie**
Directie Industrie & Diensten

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 20
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/eleni

Datum 20 december 2010

Betreft Uw brief: Mededeling over industriebeleid in een tijdperk van
mondialisering COM(2010)614

Ons kenmerk
OI/ID / 10181641

Uw kenmerk
147546U

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft mij per brief gevraagd naar het oordeel van de regering over een aantal aspecten inzake de mededeling van de Europese Commissie betreffende een geïntegreerd industriebeleid in een tijd van mondialisering. De brief werd mij toegezonden op 26 november jl. onder het kenmerk 147546U. Met deze brief kom ik tegemoet aan dit verzoek.

Nationale en Europese competenties

In de mededeling worden verschillende initiatieven genoemd op het gebied van industriebeleid. De vaste commissie voor Economische Zaken geeft aan dat de mededeling niet duidelijk is over welk (deel van het) beleid door lidstaten ter hand moet worden genomen en welk (deel van het) beleid door de Europese Unie.

De invulling van industriebeleid behoort primair toe aan de lidstaten zelf. Het is van belang dat Europese initiatieven complementair zijn aan het nationale beleid. De Europese Unie heeft op enkele terreinen ook eigen verantwoordelijkheden, met name in het creëren van bepaalde randvoorwaarden. Hier gaat het bijvoorbeeld om het versterken van de interne markt, slimme regelgeving en het zorgen voor een eerlijk speelveld. Daarnaast geldt ook soms, voor specifieke thema's of sectoren, dat een Europese aanpak gewenst kan zijn. Een goed voorbeeld hiervan is het *Actieplan voor schone en energie-efficiënte voertuigen*. Voor de ontwikkeling van elektrisch rijden is standaardisatie van groot belang. Onder andere op dit thema ligt een duidelijke toegevoegde waarde voor een Europees initiatief.

Voor het innovatiebeleid liggen de bevoegdheden anders. De Europese Unie heeft daar vooral een rol bij het stimuleren van hoogwaardig onderzoek en hoogwaardige technologische ontwikkeling, zonder dat lidstaten belet worden hun bevoegdheden uit te voeren. De meerwaarde van een Europese aanpak op dit terrein is om focus en bundeling van krachten binnen Europa te realiseren, versnippering van inspanningen te voorkomen en grensoverschrijdende samenwerking te stimuleren. Dit geldt bijvoorbeeld voor onderzoek, technologieontwikkeling en technologiegedreven innovatie voor grote maatschappelijke uitdagingen en sleuteltechnologieën. De rol van de EU is minder

evident waar het gaat om het bevorderen van niet onderzoeks- en technologiegedreven innovatie. Hier beperkt de rol van de EU zich tot een rol bij de coördinatie van activiteiten en het op orde brengen van de randvoorwaarden.

Keuzes voor sectoren en thema's

De vaste commissie voor Economische Zaken stelt de vraag op basis waarvan de Commissie de keuzes maakt voor beleid voor specifieke sectoren en thema's. Daarnaast vraagt de vaste commissie of het aangewezen is dat de Commissie deze keuzes maakt, of dat het maken van deze keuzes niet juist in goede handen is op het niveau van de lidstaten.

De Europese Commissie stelt dat er sectorale initiatieven kunnen worden ontwikkeld, wanneer deze sectoren veelbelovend zijn om met oplossingen te komen voor maatschappelijke uitdagingen, zoals klimaatverandering, gezondheid en veiligheid. Hiernaast geeft de Commissie ook specifiek aandacht aan energie-intensieve sectoren, die in relatief sterke mate blootgesteld zijn aan internationale concurrentie. Ook bij sectorale initiatieven benadrukt het kabinet dat er moet worden gekeken naar een goede argumentatie van nieuwe Europese initiatieven, waar de Commissie die zaken op zou moeten pakken waar haar meerwaarde ligt. Zo liggen er mogelijkheden op het gebied van slimme regelgeving en het versterken van de interne markt, en kan de Commissie samenwerking tussen lidstaten op het gebied van innovatie en onderzoek met betrekking tot bijvoorbeeld de maatschappelijke uitdagingen stimuleren.

Met artikel 189 van het Verdrag van Lissabon heeft de Commissie een eigen competentie gekregen op het terrein van ruimtevaart, die aanvullend is aan dat van het Europese Ruimtevaartagentschap ESA en de lidstaten. Op basis van deze bevoegdheid, en gezien het strategische belang van ruimtevaart, zal de Commissie komen met een Europees ruimtevaartbeleid. Industriebeleid, zoals nu aangekondigd in deze mededeling, is daar een onderdeel van.

Ten aanzien van de opmerking van de vaste commissie over de afwezigheid van de energiesector (met name duurzame energie) in de voorbeelden van de Commissie over sectoren waar specifieke initiatieven genomen kunnen worden, merkt het kabinet op dat de Commissie allereerst benadrukt dat alle sectoren belangrijk zijn en zij haar sectorspecifieke benadering zal continueren. Daarnaast wordt in de mededeling veelvuldig gewezen op het belang van onder andere een goed functionerende energiemarkt en de omschakeling naar een koolstofarme economie, alsmede de voorname internationale positie van de Europese industrie op het terrein van energie-efficiëntie. Voor de voorstellen van de Commissie op dit terrein en de grote rol die daarbij aan de markt wordt toegekend, verwijst het kabinet u naar de mededelingen van de Commissie over de Europese energiestrategie 2020 en energie-infrastructuur, de op korte termijn te verschijnen EU Routekaart 2050 en het in het voorjaar te verschijnen Energie-efficiëntie Actieplan.

Financiering precompetitieve R&D

Het kabinet deelt de opvatting van de vaste commissie dat financiering van precompetitief onderzoek en ontwikkeling door de EU sterk gestimuleerd zou kunnen worden. In de praktijk doet de Europese Commissie dit reeds via onder andere het Europees kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling (KP) en het Concurrentiekracht en Innovatieprogramma (CIP). Het kabinet is van mening dat prioriteiten met een grote economische en sociale impact versterkt moeten worden in het kaderprogramma. In de Europese onderzoeks- en innovatieprogramma's moet ook aandacht zijn voor sleuteltechnologieën die de ontwikkelingen in een groot aantal andere vakgebieden blijvend zullen beïnvloeden, zoals nanotechnologie, micro- en nano-elektronica inclusief halfgeleiders, geavanceerde materialen, biotechnologie, informatietechnologie en fotonica.

Aantrekken buitenlandse bedrijven naar Nederland

Het valt de vaste commissie op dat de mededeling geen beleid bevat om buitenlandse bedrijven naar Europa te halen en zich hier aan te sluiten bij specifieke kennisgebieden. Zij vragen zich af of het de visie van de regering is dit op het niveau van de lidstaten te (blijven) doen.

Het aantrekken van buitenlandse investeringen gebeurt op nationaal niveau. Lidstaten zijn het beste uitgerust om de aantrekkelijke aspecten van hun economie en investeringsklimaat in het buitenland onder de aandacht te brengen. De rol van de EU is hierbij voorwaardenscheppend, bijvoorbeeld door zorg te dragen voor een gelijk speelveld in de Europese interne markt en het tegengaan van ongeoorloofde staatssteun.

(w.g.) drs. M.J.M. Verhagen
Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie